

Sygnatura akt II Cz 394/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO. Wojciech Vogt

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa G. Z.

przeciwko pozwanym I. L. i K. Ż.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego K. Ż.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Jarocinie z dnia 13 kwietnia 2015 r., sygn.. akt I C 1230/14

postanawia:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Jarocinie zwolnił K. Ż. od opłaty sądowej od apelacji w części przekraczającej kwotę 500 zł i oddalił wnioski w pozostałym zakresie. Ustalił, że pozwany zarabia około 2200 zł netto, płaci co miesiąc alimenty w wysokości 600 zł i spłaca ratę w wysokości 600 zł. Pozostałe dochody wydaje na koszty utrzymania, i dojazdy do pracy.

Zażalenie od tego rozstrzygnięcia złożył K. Ż. podając, że nie jest w stanie opłacić części kosztów apelacji. Wskazał, że dodatkowo obciążają go koszty uroczystości w postaci I świętej komunii córki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Skarżący nie dostrzega, że opłata od apelacji w niniejszej sprawie wynosi 2.354 zł. Sąd Rejonowy zwolnił już pozwanego ze znacznej części tej opłaty (1854 zł). Obowiązkiem pozwanego będzie uiszczenie opłaty jedynie w wysokości 500 zł.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.) strona dokonująca czynności procesowej, od której należy pobrać opłatę sądową, co do zasady obowiązana jest ponieść te koszty, gdyż sprawy cywilne są prowadzone na koszt stron.

W sytuacjach wyjątkowych, a w stosunku do osób fizycznych, taką sytuację wyjątkową opisuje art. 102 ust. 1 cytowanej ustawy, może się ona ubiegać o zwolnienie od kosztów sądowych.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy. Nie bez znaczenia jest fakt, iż w razie przegrania sporu przez osobę zwolnioną od kosztów sądowych - następuje to na koszt Skarbu Państwa, a więc wszystkich

podatników. Opłaty sądowe stanowią rodzaj danin publicznych. Zwolnienia od ponoszenia tego rodzaju danin stanowi odstępstwo od konstytucyjnego obowiązku ich powszechnego i równego ponoszenia, wynikającego z art. 84 Konstytucji RP. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli. Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia skarżącego z obowiązku ich ponoszenia (por. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 stycznia 2005 r., FZ 478/04, LEX nr 393645 oraz z dnia 31 lipca 2008 r., II FZ 297/08, LEX nr 493855).

W swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy wyraził również pogląd, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób najuboższych, które bez drastycznego ograniczenia bieżących kosztów związanych z ich egzystencją nie są w stanie ponieść kosztów sądowych. Chodzi zatem o sytuacje, w których strona nie tylko wykaże, że nie posiada bieżących dochodów, czy też jakichkolwiek oszczędności na pokrycie ewentualnych kosztów związanych z toczącym się postępowaniem sądowym, ale również nie jest w stanie w żaden sposób takich środków zdobyć w oparciu o majątek, którego jest właścicielem. Ubiegający się o taką pomoc winien w każdym przypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1984 r., II CZ 104/84).

Dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi do utrzymania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 1980 r., I CZ 99/80).

Wskazać również należy, że instytucja zwolnienia od kosztów nie służy utrzymaniu dotychczasowego poziomu życia, skoro granicą określoną w art. 102 u.k.s.c. jest utrzymanie konieczne wnioskującego i jego rodziny, lecz ma uczynić realną drogę sądową, na skutek indywidualizacji opłaty sądowej.

W związku z powyższym należy podkreślić, że pozwany wnosi o zwolnienie go od kosztów sądowych dlatego, że zaciągnął zobowiązania kredytowe, które utrudniają mu uzyskanie środków na opłacenie kosztów i w związku z kosztami uroczystości komunijnej. W tej sytuacji nie można uznać, że nie jest on w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny. Do niezbędnych kosztów utrzymania nie można bowiem wliczać konieczności spłaty kredytów zaciągniętych celem osiągnięcia wyższego poziomu konsumpcji. Ani kosztów związanych z uroczystością komunijną. Każdy obywatel ma prawo dążyć do osiągnięcia tego wyższego poziomu ale nie kosztem kredytowania jego wydatków w zakresie kosztów sądowych przez Państwo. Zwolnienie powoda od kosztów sądowych – z uwagi na obciążenia kredytowe i fundowanie kosztownych uroczystości – byłoby nadużyciem przepisu art. 102 ustawy o kosztach sądowych.

Mając powyższe na uwadze należało, zgodnie z art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzec jak w sentencji.